

POLITICA DE PROTECȚIE A COPILOR

IPG Zolotievca

DECLARAȚIA SCRISĂ.

Angajamentul scris al instituției de a proteja copiii de toate formele de violență.

Violența în instituțiile de învățământ este o problemă globală și are consecințe grave. Din cauza violenței copii sunt lipsiți de posibilitatea de a-și realiza pe deplin dreptul la educație, drept urmare, IPG Zolotievca, c Zolotievca recunoaște și își asumă responsabilitățile față de copii și drepturile lor, în special dreptul de a fi protejat de orice formă de violență. În realizarea acestei sarcini, instituția stabilește procedură de identificare, evaluare, asistență, monitorizare și evidență a copiilor potențiale victime sau victime ale violenței.

IPG Zolotievca, c Zolotievca utilizează resursa profesională și organizațională de care dispune, sfera sa de influență socială, pentru întreprinderea unor acțiuni complexe și sistematice la adresa tuturor participanților la procesul educativ, în scopul formării unui model de comportament bazat pe respect și neacceptarea violenței în relațiile interpersonale și în activitatea comună.

Prezenta Politică este elaborată și se bazează pe prevederile Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului (CDC), ratificată de Republica Moldova la 26 ianuarie 1993 și legislația națională în domeniul protecției copilului (*a se vedea anexa nr.1*)

Datorită interacțiunii zilnice cu copiii, cadrele de conducere, cadrele didactice, didactice auxiliare și nedidactice sunt cel mai bine plasate pentru a constata semnele exterioare ale abuzului, schimbările comportamentale sau întârzierile în dezvoltarea copilului. Instituția nu este responsabilă însă de investigarea cazurilor de violență,

Datorită interacțiunii zilnice cu copiii, cadrele de conducere, cadrele didactice, didactice auxiliare și nedidactice sunt cel mai bine plasate pentru a constata semnele exterioare ale abuzului, schimbările comportamentale sau întârzierile în dezvoltarea copilului. Instituția nu este responsabilă însă de investigarea cazurilor de violență

Definirea fenomenului violenței

Violența se deosebește de alte acțiuni prin faptul că poartă un caracter intenționat.

Prin violență înțelegem fenomenul definit în CDC și Comentariul General nr. 13 al Comitetului pentru Drepturile Copilului: „orice formă de violență fizică sau mintală, vătămare sau abuz, abandon sau neglijență, rele tratamente sau exploatare, inclusiv abuz sexual

Legislația națională definește violența împotriva copilului drept „forme de rele tratamente aplicate de către părinți/reprezentanții legali/persoana în grija căreia se află copilul

sau de către orice altă persoană, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea sau moralitatea, care includ tipurile de violență definite în art. 2 din Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie” (art. 3, Legea nr.140 din 14.06.2013 cu modificările ulterioare privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți). (*a se vedea anexa nr.2 Definiția, formele de violență, semnele, indicatorii*)

Elementele de bază ale Politicii de Protecție a Copilului

Caracterul și răspândirea violenței în instituțiile de învățământ adesea reflectă situația generală din societate în domeniul violenței, care la rândul său, depinde de condițiile social-economice, normele culturale, tradiții și valori, existența legilor și respectarea lor. Respectiv, Politica de Protecție a Copilului (PPC) în cadrul IPG Zolotievca include trei elemente de bază:

I. Prevenire

Prevenirea violenței prin crearea în cadrul Instituției a unei atmosfere pozitive de predare/ învățare, sprijinirea și încurajarea copiilor (parte a prevenirii este considerat Codul de etică, dezvoltarea competențelor sociale, conștientizarea problemelor cu referire la violența împotriva copilului, precum și informarea adulților privind cadrul legal și responsabilitățile lor de protejare a copiilor).

II. Protecție

Protejarea copiilor prin respectarea procedurilor stabilite, asigurând instruirea și sprijinirea angajaților în vederea adoptării unei reacții corespunzătoare la apariția oricărei probleme ce implică protecția copilului.

III. Sprijin

Oferirea sprijinului necesar copiilor victime sau potențiale victime ale abuzului. Instituția recunoaște că un grad înalt de respect pentru propria persoană, încrederea în sine și în alte persoane, stabilirea relațiilor de prietenie și perspectiva clară de comunicare cu un adult de încredere sunt elemente importante pentru copii/elevi, care contribuie la prevenirea abuzului.

În realizarea Politicii, prin prisma celor trei elemente, Instituția realizează următoarele acțiuni:

1. Organizarea activităților de prevenire a violenței prin elaborarea unui plan de acțiuni. Planul va conține sprijin normativ și informațional pentru cadrele didactice, elevi și părinți, precum și responsabilitățile tuturor participanților la procesul educativ.
2. Monitorizarea activității de prevenire, identificare și intervenție în cazurile de abuz.

3. Informarea și instruirea personalului instituției privind violența în mediul educațional în vederea cunoașterii cauzelor, formelor de manifestare și consecințelor acesteia.
4. Stabilirea și menținerea unui mediu educațional în care copiii/elevii se simt în siguranță, sunt încurajați să-și expună punctul de vedere și sunt ascultați.
5. Promovarea activităților care dezvoltă la copii abilitățile necesare pentru a preveni și a se proteja de abuz.
6. Aplicarea tehnicilor de comunicare care respectă demnitatea copiilor, într-un limbaj accesibil acestora.
7. Organizarea activităților care ajută elevii să-și dezvolte atitudini responsabile pentru viața de adult, inclusiv abilități parentale și de îngrijire a copiilor.

Principiile Politicii de Protecție a Copilului

Prezenta Politică se bazează pe următoarele principii:

1. Copiii au dreptul de a fi protejați de orice formă de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
2. Bunăstarea copilului trebuie protejată și promovată;
3. Interesele superioare ale copilului trebuie să primeze atunci când există un conflict de interese;
4. Opinia copilului este crucială în prevenirea abuzului și protecția copilului de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
5. Părinții, familia și alți reprezentanți legali au un rol esențial în asigurarea bunăstării copilului;
6. Recunoașterea importanței **Destinatariei Politicii de Protecție a Copilului** parteneriatului cu alte agenții/structuri cu atribuții în protecția copilului;
7. Recunoașterea drepturilor angajaților și voluntarilor de a beneficia de formare și suport privind aplicarea Politicii de Protecție a Copilului.

8. Iui

Politica de Protecție a Copilului se referă la toți angajații, voluntarii și oaspeții Instituției, precum și la persoanele care prestează temporar servicii și intră în contact cu copiii (personalul de la cantină, asistenții la orele deschise, părinții, formatori, partenerii, donatorii, reprezentanții mass-media etc.).

Este important ca fiecare angajat al instituției de învățământ să înțeleagă gradul său de responsabilitate referitor la acțiunile violente și să cunoască cum trebuie să acționeze pentru a le stopa atunci când observă o terță persoană care săvârșește sau încearcă să comită o acțiune violentă.

Copiii, părinții și reprezentanții legali sunt informați cu privire la sarcinile și responsabilitățile Instituției privind protecția copilului în conformitate cu procedurile în vigoare.

Instituția va elabora și va distribui o versiune prescurtată a PPC, adaptată pe înțelesul copiilor, care va include elementele esențiale pe care trebuie să le cunoască copiii și părinții acestora.

Părinții vor semna un acord informat pentru înțelegerea și respectarea PPC (a se vedea anexa nr. 3 Acordul informat al părintelui pentru înțelegerea și respectarea PPC)

La cerere, părinții pot obține un exemplar complet al Politicii de Protecție a Copilului valabile în cadrul Instituției. Persoanele care asistă la lecții/ activități în instituția de învățământ sunt informați referitor la Politica Instituției de Protecție a Copilului și semnează un acord informat (a se vedea anexa nr.4 Acordul informat al persoanelor care asistă la lecții, activități în instituția de învățământ).

Aprobarea și revizuirea Politicii de Protecție a Copilului

Politica de Protecție a Copilului este revizuită anual și aprobată de Consiliul de Administrație. Respectarea Politicii este monitorizată de către Coordonatorul desemnat pentru protecția copilului (în continuare Coordonator) și prin evaluarea performanțelor profesionale ale angajaților.

Toți adulții care lucrează cu copiii/ii reprezintă au și responsabilitatea de a-i proteja. Cu toate acestea, există anumite persoane-cheie în cadrul Instituției care au responsabilități specifice stabilite de PPC. Numele și datele de contact ale celor care sunt responsabili de protecția copilului în anul curent sunt menționate în a se vedea *Anexa nr.3*.

Directorul gimnaziului este responsabil de adoptarea unor proceduri de angajare sigure. În procesul de recrutare și evaluare a angajaților se verifică toate cadrele și, în mod special, cele care se află în contact permanent cu copiii fără a fi supravegheați.

Directorul instituției numește prin ordin Coordonatorul pentru protecția copilului. Coordonatorul este responsabil ca toate procedurile privind protecția copilului să fie respectate în cadrul Instituției, precum și să facă referiri, conform Instrucțiunilor intersectoriale, DE, Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei din cadrul primăriei, Poliției, Centrului Medicilor de Familie din raion.

De asemenea, este în competența Coordonatorului să se asigure că întreg personalul instituției, inclusiv persoanele angajate temporar și voluntarii, sunt la curent cu procedurile interne în vigoare ale instituției și să ofere la solicitarea personalului consultanță și sprijin.

Directorul instituției și Coordonatorul prezintă un raport anual Consiliului de Administrație, explicând orice modificare adusă Politicii și procedurilor, inclusiv instruirile

urmate de angajați, precum și alte subiecte relevante.

Directorul și/sau Coordonatorul solicită la necesitate asistență din partea specialiștilor DE/SAP.

Proceduri de recrutare a personalului

Coordonare, funcții și responsabilități

Toți adulții care lucrează cu copiii sau îi reprezintă au responsabilitatea de a-i proteja. Cu toate acestea, există anumite persoane-cheie în cadrul Instituției care au responsabilități specifice stabilite de PPC. Numele și datele de contact ale celor care sunt responsabili de protecția copilului în anul curent (*a se vedea Anexa nr. 5: Persoanele de contact*).

Directorul Instituției este responsabil de:

- adoptarea unor proceduri de angajare sigure;
- verificarea tuturor cadrelor noi angajate și, în mod special, a celor care se află în contact permanent cu copiii fără a fi supravegheați;
- numirea prin ordin a Coordonatorului pentru protecția copilului.

Coordonatorul este responsabil de:

- respectarea procedurilor privind protecția copilului în cadrul instituției;
- asigurarea că întregul personal al instituției, inclusiv persoanele angajate temporar și voluntarii, sunt la curent cu procedurile interne în vigoare ale instituției;
- la solicitare, oferirea de consultanță și sprijin personalului.

În cazul în care, din anumite motive, Coordonatorul nu este disponibil, unul din membrii administrației Instituției își va asuma atribuțiile acestuia.

Directorul Instituției și Coordonatorul prezintă un raport anual Consiliului de Administrație, explicând orice modificare adusă Politicii și procedurilor, inclusiv instruirile urmate de angajați, precum și alte subiecte relevante. Directorul și/sau Coordonatorul solicită la necesitate asistență din partea specialiștilor SAP.

Managementul personalului, inclusiv auxiliar Directorul Instituției este responsabil de elaborarea și implementarea unor proceduri adecvate de recrutare și selectare a personalului, bazate pe o analiză detaliată a responsabilităților fiecărei funcții și a gradului de interacțiune cu copii pentru fiecare funcție (stabilit de Coordonator).

Tot personalul Instituției și personalul suplimentar implicat în activități organizate de Instituție, ce interacționează în mod direct sau indirect cu copiii, va urma o procedură minuțioasă și standardizată de recrutare.

Instrucțiunile de bază Angajamentul Instituției privind protecția copiilor va figura în anunțul pentru ocuparea postului. Declarația de protecție a copilului și responsabilitățile specifice vor fi incluse în descrierea funcției.

Candidații selectați în rezultatul unei trieri inițiale vor obține următoarea informație:

- Versiune scurtă a PPC: declarația scrisă;
- Codul de etică și procedura de raportare;
- Formularul de declarație (*a se vedea anexa nr.6*);

In procesul de selectare, candidatul i se vor solicita următoarele informații:

- Buletinul de identitate sau un alt act de identitate;
- Actele de studii solicitate în anunțul pentru ocuparea postului, în original;
- Prezentarea carnetului de muncă și verificarea istoricului profesional al candidatului;

În cadrul interviului de angajare se vor discuta situații/aspecte referitoare la protecția copilului relevante pentru funcția dată, precum și detalii despre perioadele de inactivitate.

Instruirea și oferirea de suport personalului

Directorul Instituției se obligă să:

- a) stipuleze în regulamentele de activitate, contracte și în fișele de post ale salariaților, obligativitatea sesizării cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului;
- b) informeze salariații despre prevederile prezentei proceduri la momentul angajării și la începutul fiecărui an școlar;
- c) pună la dispoziția salariaților **fise de sesizare actualizate**, registre;
- d) să desemneze o persoană din rândul membrilor administrației instituției în calitate de coordonator al activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii în **mediul offline/online**.

Toți angajații Instituției sunt informați constant cu privire la responsabilitățile și procedurile de protecție a copilului prin intermediul unor sesiuni de instruire și informare. Este obligația directorului să aducă la cunoștința tuturor angajaților Politica de Protecție a Copilului și datele de contact ale Coordonatorului. Instruirile anuale contribuie la dezvoltarea/îmbunătățirea competențelor necesare îndeplinirii eficiente a responsabilităților cu privire la protecția copilului.

Voluntarii și personalul angajat temporar care lucrează cu copiii în cadrul instituției sunt informați despre procedurile prevăzute privind protecția copilului și responsabilitățile pe care le au în acest domeniu.

Angajații primesc sprijinul necesar, în primul rând, din partea Coordonatorului și din partea membrilor echipei manageriale de fiecare dată când există probleme referitoare la protecția copilului.

Toți angajații cunosc prevederile Codului de etică al Instituției și primesc instrucțiuni cu privire la aplicarea comportamentală a acestuia. Aceste subiecte fac parte din programul de

instruire inițială a angajaților.

Codul de Conduită

I. Codul de etică a personalului

În anumite circumstanțe, orice participant la procesul educațional poate fi implicat în violență. Potențial, orice elev poate deveni victimă, abuzator/agresor sau martor al violenței. Reieșind din acest fapt, Instituția noastră va aplica participanților procesului de interacțiune cu copiii prevederile Codului de etică și consideră drept inacceptabilă orice formă de violență săvârșită împotriva copiilor și recunoaște faptul că are datoria de a proteja copiii - de a-i menține în siguranță, de a promova bunăstarea lor și de a-i feri de cele mai răspândite forme de violență și vătămare, neglijare, violență fizică, psihologică/ emoțională și sexuală. Orice formă de comportament deviant ce contravine acestui Cod de etică trebuie să fie raportat superiorilor în funcție. În cazul unor situații care nu sunt prevăzute de prezentul Cod, administrația gimnaziului are toată convingerea că reprezentanții săi vor apela la bunul simț și vor proceda în conformitate cu interesul superior al copilului.

II. Comportamente inacceptabile

Comportamente inacceptabile ale angajaților și partenerilor Instituției (părinți, voluntari, stagiaari, formatori, asistenți, experți, parteneri, donatori, mass-media, adulți care intră în contact cu copiii în cadrul activităților Instituției, prestatori de servicii etc.) în relațiile cu copiii:

- lovirea sau aplicarea altor forme de abuz fizic față de copil sau incitarea unui copil să aplice violența asupra altui copil: îmbrânciri, palmuiri, pișcături, trântiri, tragere de păr sau urechi etc.
- abuzul emoțional: strigăte, umilire, luare în derâdere, intimidare, poreclire, înjurare, amenințare verbală, distrugerea obiectelor personale etc.
- impunerea sau incitarea unui copil de a se implica în orice fel de activitate sexuală (filme sau fotografii pornografice, relații sexuale, atingeri cu caracter sexual etc.).
- abuzul sexual: comportament fizic, verbal sau nonverbal de natură sexuală care creează o atmosferă neplăcută, degradantă, umilitoare, insultătoare, lezează demnitatea copilului (priviri, comentarii vulgare, glume indecente, aluzii, atingeri în locurile intime etc.).
- implicarea sau încurajarea practicării de către copii a activităților ilegale de orice gen. inclusiv exploatarea prin muncă, procurarea, comercializarea sau consumul de alcool, tutun sau droguri etc.
- tratamentul discriminatoriu: excluderea unor copii și favorizarea altora în bază de etnie, religie, limba vorbită, rezultatele la învățătură, statutul social al familiei, reputația părinților etc.
- petrecerea timpului unul la unul cu copilul (în sala de curs, camera de cămin, invitarea

acasă sau în locuri izolate, vizite neînsoțite la domiciliu când copilul este singur acasă etc.).

Instituția recunoaște că activitățile unul la unul cu copiii sunt uneori necesare, personalul/voluntarul nu trebuie să petreacă o perioadă prea îndelungată de timp de unul singur, în compania unui copil/tânăr.

În cazul în care un adult trebuie să se întâlnească de unul singur cu un copil/tânăr, ușa trebuie să fie lăsată deschisă și un alt adult trebuie să fie informat despre desfășurarea acestei întâlniri sau acest lucru se poate întâmpla într-un spațiu public, care oferă suficientă protecție (de ex.: o bancă din curtea școlii, din holul instituției etc.).

III. Comportamente dezirabile

Este important ca, în relațiile cu copiii, toți cei enumerați:

- să fie deschiși, să aibă o atitudine binevoitoare față de copii;
- să asculte copiii și să ia opinia lor în considerare, să-i implice în luarea deciziilor;
- să păstreze confidențialitatea informațiilor despre copii, să nu divulge datele lor cu caracter personal (cu excepția cazului în care există obligația de raportare (intern, extern));

În această situație, prin confidențialitate se înțelege faptul că informația trebuie să fie împărtășită conform criteriului „doar persoanelor abilitate”, după cum este prevăzut în procedura de raportare.

Confidențialitatea reprezintă un subiect ce necesită a fi discutat și înțeles în profunzime de către toți cei ce lucrează cu copiii, în special în contextul protecției copilului. Singurul scop al confidențialității în această privință este de a proteja copilul. Membrii personalului nu vor garanta confidențialitatea și nu vor face promisiuni de păstrare a anumitor secrete ale elevului atunci când este vorba despre protecția copilului, deoarece dacă există o asemenea problemă, aceasta trebuie raportată Coordonatorului și, în caz de necesitate, investigată de organele abilitate.

- să intervină pentru a opri orice act de violență sau discriminare față de copii pe care îl observă și să-l raporteze responsabililor (conform procedurii de raportare);
- să încurajeze independența copiilor, dându-le sarcini pe care copiii singuri le pot face, conform capacităților lor în evoluție;
- să organizeze mediul în care lucrează cu copiii pentru a minimaliza riscurile de abuz: să asigure vizibilitatea și transparența activităților cu copiii, să lase ușa deschisă, să invite alt adult (profesor, părinte) să ia parte la discuția cu copilul, să invite alți copii etc.;
- să discute cu copiii despre protecția lor față de abuz, care sunt comportamentele acceptabile și cele inacceptabile și ce pot face ei înșiși în cazul în care apare o problemă.

IV. Principii aplicabile în cazul contactului fizic

1. Este necesar ca, în toate relațiile cu copiii, personalul Instituției să mențină un echilibru între drepturile copilului și necesitatea unei intervenții.
2. Ca regulă generală, orice contact fizic între personalul Instituției și copil trebuie să fie ca răspuns la nevoile copilului și nu la nevoile adultului.
3. În timp ce contactul fizic poate fi folosit pentru confortul, liniștirea sau ajutarea unui copil, următorii factori trebuie evaluați cumulativ pentru a determina oportunitatea contactului fizic:
 - este acceptat de copil,
 - este deschis și nu secretos,
 - este adecvat vârstei și gradului de dezvoltare a capacităților copilului.
4. Angajații Instituției nu trebuie să facă pentru un copil lucruri de natură personală pe care copilul le poate face singur.
5. Contactul fizic nepotrivit include, de asemenea, jocurile fizice dure și brutale, gâdilire, lupte etc.
6. Toți copiii trebuie tratați cu respect în aceeași măsură, favoritismul nu este acceptat.

V. Consecințele privind nerespectarea Codului de etică

Codul de etică este obligatoriu pentru personalul Instituției, precum și pentru oricine acționează în numele Instituției (așa cum este definit în declarația scrisă). Cazurile de încălcare a Codului de etică urmează a fi raportate în conformitate cu procedura de raportare prevăzută de prezentul document și pot avea drept consecință suspendarea provizorie, disciplinară, precum și rezilierea contractului pe motivul violării integrității fizice și/sau psihice a copilului (spre exemplu: contact sexual/încercare de a stabili un atare contact cu un copil; violență fizică; cazuri repetate de violență emoțională).

Personalul Instituției este încurajat să-și împărtășească preocupările privind propriul comportament și să comunice regulat propriile nevoi de instruire. Dorința de a face acest lucru este percepută ca un semn că persoana își asumă angajamentul de a garanta siguranța și bunăstarea copiilor, precum și că aceasta este pregătită să-și consolideze competențele. Instituția depune eforturi pentru a satisface necesitățile de instruire atât ale propriei echipe, cât și ale personalului suplimentar și cel al partenerilor.

Toate persoanele care vin în contact cu copiii, dar nu au o relație contractuală cu Instituția, sunt informate cu privire la Codul de etică și necesitatea respectării acestuia, chiar dacă ele nu pot fi obligate să o facă (spre exemplu, părinții, jurnaliștii, prestatorii de servicii etc.). Cazurile de nerespectare a Codului de etică vor fi raportate superiorilor/managerilor

acestora.

Este obligația Instituției de a informa imediat organele de poliție despre o eventuală infracțiune. Pentru detalii cu privire la instrucțiunile de raportare în cazul apariției anumitor suspiciuni, poate fi consultată procedura de raportare, pe scurt: orice suspiciune de abuz asupra copilului observată sau comunicată de alte persoane trebuie raportată Coordonatorului din cadrul Instituției în conformitate cu procedura de raportare. Toate activitățile desfășurate în Instituție au ca scop diminuarea factorilor de risc pentru copii și adulți de a deveni victime sau autori ai violenței și consolidarea factorilor care îi protejează față de asemenea situații. Acțiunile de prevenire primară sunt adresate tuturor elevilor și urmăresc oferirea de informații și dezvoltarea de abilități de bază și atitudini cu referire la problema violenței și consecințele acesteia, în conformitate cu Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională. Competențele de prevenire a violenței au un caracter proactiv și sunt dezvoltate în cadrul tuturor disciplinelor școlare și prin activitățile extracurriculare și extrașcolare. Toate cadrele didactice sunt obligate să contribuie la dezvoltarea acestor competențe.

VI. Prevenirea violenței, dezvoltarea abilităților copiilor și părinților

Toate activitățile desfășurate în Instituție au ca scop diminuarea factorilor de risc pentru copii și adulți de a deveni victime sau autori ai violenței și consolidarea factorilor care îi protejează față de asemenea situații.

Acțiunile de prevenire primară sunt adresate tuturor elevilor și urmăresc oferirea de informații, dezvoltarea de abilități de bază și atitudini cu referire la problema violenței offline/online și consecințele acesteia, în conformitate cu Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională.

Cunoștințele și competențele de prevenire a violenței au un caracter proactiv și sunt dezvoltate în cadrul tuturor disciplinelor școlare și prin activitățile extracurriculare. Toate cadrele didactice sunt obligate să contribuie la dezvoltarea acestor abilități.

Programele de educație parentală constituie o parte importantă a activității de prevenire primară a violenței față de copii. Instituția conștientizează rolul părinților în prevenirea violenței, de aceea contribuie la dezvoltarea abilităților parentale în cadrul ședințelor cu părinții, îi informează despre drepturile copilului, Politica Instituției referitoare la protecția copilului și rolul fiecărui cetățean adult de a raporta cazurile suspectate sau cunoscute de abuz offline/online.

Instituția acordă o atenție sporită copiilor din grupuri cu risc sporit de a deveni victime ale violenței sau de a manifesta comportament violent. Prevenirea secundară are ca scop identificarea timpurie a factorilor de risc și prevenirea riscurilor de maltratare sau neglijare a copiilor. Instituția ar putea fi singurul element stabil, sigur și predictibil în viața copilului aflat

în situații de risc. În acest sens, Instituția susține elevii prin:

- a) Implementarea unui curriculum care încurajează dezvoltarea competențelor sociale, respectului de sine și motivarea elevilor.
- b) Adoptarea unui regulament care promovează un mediu pozitiv, încurajator și sigur, care transmite tuturor copiilor și adulților sentimentul de a fi respectat și apreciat.
- c) Promovarea consecventă a unei abordări acceptate de toți angajații, care presupune că aceștia întreprind toate acțiunile posibile pentru a convinge elevii că un anumit tip de comportament este inacceptabil/intolerabil, însă nu și persoana, potențialul acestuia fiind mereu valorificat.
- d) Conlucrarea regulată cu alți profesioniști și instituții/organizații care susțin copiii și familiile acestora.
- e) Stabilirea relațiilor de susținere și colaborare cu părinții ori de câte ori acest lucru este necesar în interesul superior al copilului.
- f) Desemnarea unui grup receptiv, compus din angajații instituției și ulterior instruirea și sprijinirea acestuia, pentru a putea reacționa profesionist în situații ce necesită protecția copilului.
- g) Recunoașterea faptului că, din punct de vedere statistic, copiii cu comportamente problematice și cei cu dizabilități sunt cei mai expuși la abuz. Astfel, angajații sunt extrem de vigilenți la semnele abuzului în cazul copiilor cu dizabilități grave și multiple și/sau cu probleme de ordin emoțional sau comportamental din instituție.
- h) Admiterea faptului că într-un mediu familial în care este prezentă violența domestică, abuzul de alcool și droguri, copiii se află de asemenea în situații de risc și ar putea avea nevoie de susținere și protecție.

1 12 1

Modalități de raportare a cazurilor de abuz de către copii, părinți/tutori

Directorul Instituției/Coordonatorul este obligat să pună la dispoziția copiilor informații, mijloace și instrumente, inclusiv care asigură anonimatul, specifice vârstei și gradului de maturitate al acestora pentru a raporta cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic din partea semenilor și din partea adulților în mediul offline/online.

Instituția informează sistematic copiii, tinerii și părinții acestora despre modalitățile prin care pot raporta cazurile de abuz față de copii. Această informație este oferită părinților în cadrul ședințelor organizatorice și ori de câte ori este solicitată. Copiii sunt informați ca parte a activităților de prevenire a violenței offline/online. Copiii și părinții trebuie să cunoască Coordonatorul, psihologul, asistentul social și instituțiile/serviciile din comunitate la care pot apela atunci când întâlnesc o dificultate, devin victime ale abuzului, neglijării, exploatarei,

traficului sau suspectează că un alt copil trece prin asemenea experiențe.

Datele de contact ale acestor persoane, inclusiv contactele de urgență (Coordonatorul pentru protecția copilului, poliție, serviciul medical de urgență, pompieri etc.), sunt actualizate cu regularitate și sunt disponibile în fiecare sală de curs. Opinia copiilor este foarte importantă pentru Instituție. Aceasta tratează cu maximă seriozitate fiecare îngrijorare semnalată de copii sau părinți. Copiii se pot adresa oral, direct sau prin telefon, sau în scris, ori de câte ori se simt amenințați, intimidați, abuzați verbal sau fizic de semenii sau adulți, dirigintei sau unui alt profesor în care au încredere, psihologului, Coordonatorului sau directorului Instituției.

Sesizarea despre cazurile de abuz poate avea loc atât în timpul orelor, cât și pe perioada recreațiilor, activităților extracurriculare sau extrașcolare.

Anual, Instituția consultă opinia copiilor și părinților prin intermediul unor chestionare anonime despre atmosfera din școală, relațiile cu personalul instituției și colegii, dificultățile pe care le întâlnesc în instituție, în familie și în alte medii. Instituția pune la dispoziția copiilor și părinților Boxa cu mesaje, în care pot fi raportate îngrijorările referitoare la protecția copilului. Conținutul Boxei este verificat zilnic de Coordonator, care examinează sesizările și, în funcție de conținutul acestora, stabilește un plan de acțiuni. Un rezumat al sesizărilor din Boxă este inclus în raportul anual referitor la implementarea Politicii de Protecție a Copilului. Coordonatorul va avea grijă ca cei care au sesizat cazul să fie informați despre procesul de examinare și rezultatele sesizării, asigurând confidențialitatea.

Intervenția, asistența copiilor victime, colaborarea cu alte servicii

Directorul Instituției delegează, la solicitarea autorității tutelare, psihologul Instituției pentru a participa la lucrările comisiei multidisciplinare pentru examinarea sesizării și întocmirea planului individualizat de asistență. Psihologul delegat din partea Instituției trebuie să dețină informații complete cu privire la cazurile discutate și să fie împuternicit să ia decizii la sfârșitul ședinței.

Este responsabilitatea Coordonatorului să monitorizeze realizarea acțiunilor Instituției stabilite de către echipa multidisciplinară în planul individual de asistență, inclusiv monitorizarea frecvenței, bunăstării și siguranței copilului.

Cazurile mai puțin grave de violență fizică/psihologică între copii sunt soluționate în cadrul Instituției.

Coordonatorul convoacă și ghidează activitatea grupului de lucru intrașcolar pentru examinarea cazului, în conformitate cu Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională.

Managementul datelor cu caracter personal

Păstrarea datelor cu caracter personal este un element esențial al bunelor practici de protecție a copilului. Instituția stabilește clar necesitatea de a documenta orice suspiciune ce vizează un copil/elev sau mai mulți copii/elevi, statutul acestor informații și condițiile în care acestea urmează a fi transmise altor agenții.

În cazul în care un angajat dispune de informații cu privire la un potențial abuz sau observă semne/indicii ale abuzului, acesta trebuie să documenteze cazul cu acuratețe și cât mai curând posibil, precizând cele văzute sau menționate, contextualizând situația și oferind detalii privind data, timpul și locul producerii evenimentului, informații despre acțiunile întreprinse etc.

Cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic offline/online al copilului sunt înregistrate de Instituție în Registrul de evidență a sesizărilor (Anexa nr. 3 la Ordinul ME nr. 77 din 22 februarie 2013).

Instituția ține evidența Fișelor de sesizare expediate indicând destinatarul, data și ora înregistrării, data și ora expedierii, specialistul care a primit sesizarea și cel care a expediat-o. Aceste documente sunt păstrate într-un dosar confidențial, separat de alte dosare, la care are acces doar Directorul Instituției și Coordonatorul. În același mod, din motive de protecție a copilului, urmează a fi păstrate toate informațiile cu privire la orice copil în proces de monitorizare.

În cazul în care un copil/elev este transferat la o altă instituție, se va face o copie a acestor documente care va fi expediată noii instituții, informațiile fiind marcate drept confidențiale și adresate Coordonatorului pentru Protecția Copilului din noua instituție.

Instituția oferă date cu caracter personal (caracteristica unui copil, certificatele de reușită academică, listele de copii etc.) numai la solicitarea în scris din partea instituțiilor abilitate. Instituția poate refuza oferirea acestor date, în baza Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal și prezentului document, dacă consideră că demersul este nejustificat.

Securitatea spațiilor

Asigurarea securității încăperilor, terenurilor și locurilor aferente este responsabilitatea Instituției și contribuie la prevenirea abuzului față de copii. Instituția dispune de un registru de evidență a vizitatorilor, care este completat de către lucrătorul tehnic responsabil.

Oaspeții, vizitatorii Instituției nu vor fi lăsați singuri cu copiii. Instituția (directorul/ coordonatorul/ cadrul didactic, după caz) are responsabilitatea de a verifica temeiul vizitei și a

se asigura că conținutul, materialele utilizate și distribuite de vizitatori sunt adecvate și nu comportă riscuri pentru protecția copilului.

Instituția nu implică elevii în supravegherea spațiilor, fiind conștientă că această practică poate pune în pericol atât siguranța lor, cât și a celorlalte persoane din instituție.

Dacă Instituția cunoaște despre existența unui ordin de restricție de urgență sau a unei ordonanțe de protecție în vigoare care împiedică pe cineva să aibă acces la un copil, o copie a acestui document va fi solicitată și păstrată de Instituție. Dacă persoana vizată nu respectă ordinul de restricție de urgență sau ordonanța de protecție, Coordonatorul va solicita intervenția organelor abilitate.

Instrucțiuni referitoare la comunicarea despre copii și drepturile lor

Comunicarea despre copii

Comunicarea Instituției cu reprezentanții mass-media în cazurile care se referă la copii este ghidată de prevederile Regulamentului aprobat prin Ordinul ME nr. 60 din 07 februarie 2014.

Cuvintele și părerile copiilor și tinerilor sunt importante pentru Instituție. Instituția le folosește pentru a înțelege mai bine ce probleme îi preocupă și pentru a le face cunoscute celorlalți, după caz. În aceste scopuri, angajații Instituției discută cu copiii și uneori îi filmează sau îi fotografiază pentru a documenta mai bine situația. În materialele Instituției, copiii și tinerii apar într-o lumină pozitivă, fără a vorbi despre teme care îi fac să se simtă incomodați, rușinați, să re trăiască amintiri neplăcute. În cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă, care pot afecta sănătatea și bunăstarea copiilor (violență, accidente, infracțiuni, consumul de substanțe etc.), copiilor le este protejată identitatea (nu se dau detalii personale, cum sunt numele sau localitatea; se acoperă fața; se schimbă vocea).

Dacă în contextul unor evenimente Instituția organizează întâlniri ale copiilor cu mass-media, înainte de contactul cu copiii, Instituția informează jurnaliștii despre regulile de comunicare cu copiii, Politica Instituției de Protecție a Copilului și necesitatea protejării identității copiilor în cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă. De asemenea, Instituția pregătește copiii pentru întâlnirea cu jurnaliștii, le explică că este dreptul lor să discute cu presa, dar că nu sunt obligați să o facă, de aceea pot refuza să dea interviu în orice moment sau pot să nu răspundă la anumite întrebări. Reprezentanții Instituției sunt de față în timpul comunicării jurnaliștilor cu copiii (interviuri, filmări, sesiuni foto) și pot întrerupe interviul dacă este cazul.

În același timp, Instituția solicită părinților/altor reprezentanți legali un acord scris și copiilor un acord oral în cazul interviurilor și utilizării imaginilor (*a se vedea Anexa nr. 7*).

Instituția obține de fiecare dată acest acord înainte de interviu sau evenimentul în care sunt preluate imaginile.

Ghid pentru înregistrarea imaginilor de către Instituție

- Toți copiii trebuie să fie îmbrăcați adecvat. În situațiile când copiii sunt îmbrăcați sumar, vom acorda o atenție deosebită imaginilor pe care le selectăm.
- Imaginile înregistrate trebuie să se focalizeze pe o activitate (să surprindă o activitate) și, pe cât este posibil, să includă mai degrabă grupuri de copii, decât indivizi aparte.
- Ne vom asigura că fotografiile sau cei care filmează nu sunt lăsați să petreacă timp cu copiii sau să aibă acces la copii fără supraveghere.
- Orice plângere sau îngrijorare referitoare la imagini inadecvate sau nepotrivite trebuie să fie raportată și înregistrată ca și suspiciune de abuz, conform procedurilor prezentei Politici.
- Ne vom asigura că imaginile sunt stocate într-un loc sigur, la care au acces doar persoanele autorizate.

Ghid pentru publicarea imaginilor de către Instituție

- Vom utiliza doar prenumele copiilor sau pseudonime; vom fi atenți să nu dezvăluim prea multe detalii despre locul aflării, școala sau hobby-ul copilului.
- Vom solicita permisiunea copilului de a utiliza imaginea lui.
- În mod obligatoriu vom obține acordul părintelui/îngrijitorului și îl vom informa despre ce, cum și unde vor fi folosite imaginile. Permisia primită de la adult va fi arhivată și păstrată pe un termen de trei ani.
- Vom încerca să selectăm imagini care reprezintă diverși copii - fete și băieți, de diferite vârste, abilități și grupuri etnice.
- Per ansamblu, imaginea trebuie să transmită demnitate, optimism, emoții pozitive, chiar și atunci când reflectă și o nevoie/problemă.
- Vom solicita sfatul unui specialist înaintea plasării imaginilor pe Internet.

Instituția nu subcontractează servicii de înregistrare a imaginilor copiilor, fiind conștientă că nu deține controlul asupra modului în care aceste imagini pot fi utilizate. Părinții care, în cadrul anumitor evenimente organizate de Instituție, înregistrează imagini cu copiii sunt informați despre necesitatea respectării regulilor descrise în acest document. Părinții vor stabili reguli de utilizare a imaginilor în care sunt prezenți și alți copii din grup/clasă/școală.

Reguli de utilizare TIC si a telefoanelor mobile

- Sarcina instituției noastre este de a se asigura că preocupările legate de protecția

copilului sunt abordate în Politicile Instituției de utilizare a Internetului și tehnologiilor de informare și comunicare. Multe aspecte ale acestor politici necesită o revizuire periodică, deoarece tehnologiile evoluează rapid.

- Instituția recunoaște că tehnologiile informaționale au beneficii semnificative pentru dezvoltarea copilului, dar în același timp comportă anumite riscuri. În acest context, accesul la Internet este posibil doar în sălile multimedia și biblioteca Instituției.
- Toate produsele media (CD-uri, DVD-uri, programe de calculator etc.) utilizate în cadrul orelor, activităților vor fi verificate pentru a stabili corespunderea acestora cu vârsta copiilor și caracterul adecvat al conținutului. În cazul în care există un dubiu în ceea ce privește caracterul adecvat al materialului, vor fi consultați specialiștii indicați în funcție de necesități.
- Telefoanele pot fi deconectate în timpul orelor și conectate după finalizarea programului școlar.
- Laptopurile, computerele personale, consolele video sunt utilizate în cadrul orelor și activităților extracuriculare sub supravegherea cadrului didactic.

Transportarea copiilor

Reguli clare de transportare a copiilor:

- Numărul maxim al copiilor - 20 elevi pentru un cadru didactic.
- Însoțirea copiilor de un cadru didactic și stabilirea regulilor de urcare și coborâre.
- Asigurarea că șoferul este pregătit să comunice cu copiii și promovează aceleași mesaje ca și școala.
- Informarea copiilor despre riscuri și modalități de apărare (să cunoască persoanele responsabile, să nu dea străinilor informații, regulile de securitate).
- Stabilirea locurilor permanente pentru copii în transport, după vârstă, să nu se tachineze.
- Implicarea copiilor în anumite activități pentru a evita abuzul verbal în timpul transportării.
- Informarea și organizarea părinților pentru a conduce copiii spre/de la transportul școlar.
- Adultul care însoțește copiii este obligat să observe și să intervină la cazurile de tachinare.
- Copiii vor fi informați despre reguli și vor ști cui să raporteze încălcarea regulilor.
- Datele cu caracter personal ale copiilor să fie securizate.

Activități care presupun aflarea/comunicarea specialistului unul la unul cu copilul

- Dacă un copil are nevoie de sprijin specializat pentru învățare sau meditații individuale cu un specialist, părinții ar trebui să fie informați în legătură cu aceasta și acordul lor urmează a

fi solicitat.

- Ușa de la cabinetul profesorului/dirigintelui /directorului educativ este întredeschisă.
- Un părinte, tutore, diriginte este prezent (în funcție de caz).
- Informarea unei alte persoane despre activitate/discuție, fără a divulga detalii, doar ora și locul.
- Orar stabilit de consiliere, discuții.
- Respectarea regulilor de înregistrare a discuției în format video sau cu audio (în situații specifice, după caz).

Reguli pentru pauze, jocuri în aer liber, curtea școlii

- Supravegherea spațiilor de către profesorii de serviciu.
- Limitarea accesului persoanelor străine pe teritoriul acesteia sau trecerea prin ograda instituției.
- Restricționarea accesului vizitatorilor în clădirea instituției de învățământ, supravegherea intrărilor în clădire pe timpul lecțiilor și a pauzelor de către persoana de serviciu, conform orarului.
- Monitorizarea persoanelor care vizitează instituția se realizează de către persoana de serviciu (cadru didactic și/sau nedidactic). Persoanele care au intrat în instituție sunt înregistrate într-un registru de evidență al vizitatorilor, cu indicarea numelui și prenumelui vizitatorului, persoana vizitată, ora intrării și ora ieșirii.
- Supravegherea spațiilor de risc (teren de sport, grupuri sanitare de afară).

Instrucțiuni privind organizarea activităților unul la unul cu copiii (cabinetele cadrului de sprijin, psiholog, logoped)

PPC își propune să prevină cazurile de abuz îndreptate împotriva copilului și reducerea numărului de incidente (copil-copil, adult-copil) în cadrul programelor și serviciilor unul la unul oferite de instituție, iar personalul implicat în desfășurarea de activități cu copiii să-și folosească abilitățile necesare pentru a contribui la dezvoltarea și protejarea fiecărui copil, ținând cont de faptul că în toate deciziile luate principala grijă este interesul superior al copilului.

Instrucțiunile propuse mai jos, în primul rând, au scopul de a proteja copiii, iar apoi de a reduce la minim riscul pentru cadrele didactice de sprijin, logopezi, psihologi, alți specialiști de a fi acuzați pe nedrept de comportament necorespunzător sau violență.

- Afișarea la un loc vizibil a orarului aprobat al activităților individuale și de grup.
- Transmiterea, cu cel puțin o săptămână înainte, profesorului și părintelui a orarului

activităților individuale cu beneficiarii CREI.

- Semnarea de către specialiști a declarației de angajament și a documentelor de confidențialitate.
- Accesul părinților/îngrijitorilor este limitat, dacă acesta vine în contradicție cu interesul superior al copilului.
- Însotirea persoanelor străine (voluntari, sponsori) în timpul desfășurării diferitor activități, informarea lor despre PPC, semnarea declarației de angajament.
- Specialiștilor și persoanelor străine li se interzice de a filma, fotografia, înregistra copii în timpul activităților fără permisiunea Instituției și cunoașterea prealabilă a instrucțiunilor privind înregistrarea și publicarea imaginilor.
- Dosarele personale ale elevilor ce conțin date confidențiale vor fi păstrate într-un loc sigur în cabinetele specialiștilor, CREI.
- Persoana de încredere pentru copil - copiii să știe la cine se poate adresa.
- Securizarea documentelor care conțin datele cu caracter personal ale copiilor (safeu, dulap securizat).
- Instruirea echipei multidisciplinare - cum utilizăm datele cu caracter personal ale copiilor.
- Activități de informare cu copiii, părinții, care ar putea eticheta copiii cu CES.
- Registru de intrare-ieșire a copiilor din centru - ca părinții să știe când a ieșit, unde s-a dus.
- Orarul copilului din centru este transmis profesorilor și invers, ca toți să știe și să poată comunica întru asigurarea supravegherii copiilor.

Grup sanitar

- Informarea copiilor, profesorilor referitor la riscurile utilizării grupului sanitar amplasat în afara incintei școlii.
- Informarea/încurajare⁵ părinților să discute cu copiii acasă despre riscuri și cum să le prevină.
- Lecții despre sănătate, dezvoltare, corp, prevenirea abuzului, inclusiv sexual, securitate personală să strige tare după ajutor, să fugă și să ceară ajutor.
- Desemnarea unui cadru auxiliar de monitorizare, supraveghere a grupului sanitar.
- Interzicerea fotografiatului/filmatului în WC.
- În incinta grupului sanitar de afișat reguli ce necesită a fi respectate.
- Pentru elevii din ciclul primar există WC separat corespunzător vârstei.
- Elevii vor cunoaște regulile de comportament în cantină (timpul, orar, locul de luare a

mesei pentru toți copiii) - să prevenim tachinarea copiilor.

- Informarea și părinților despre aceste reguli, ca părinții să discute despre aceste reguli și acasă.
- Reguli referitoare la cum cadrele didactice reacționează la cazurile de abuz.
- Efectuarea serviciului în cantină de către profesori.
- Limitarea accesului persoanelor străine - însoțite de cineva din administrație.
- Securizarea dosarelor personale ale elevilor.
- Instruirea elevilor despre diferențe, nediscriminare.
- Instruirea părinților despre nediscriminare.
- Instruirea lucrătorilor despre comunicarea cu copiii, reguli de comunicare, acțiuni întreprinse atunci când observă ceva suspect.

Reguli pentru spațiile de servire a mesei

Scopul instituției este de a:

1. Eficientiza procesul de alimentație în instituțiile de învățământ general și de a ameliora statutul nutrițional al copiilor și elevilor, de a preveni intoxicațiile alimentare, bolile diareice și maladiile netransmisibile.
2. Obiectivele organizării procesului de alimentație în instituțiile de învățământ general sunt: stabilirea gradului de responsabilitate al tuturor actorilor implicați în procesul de alimentație în instituțiile de învățământ general, la toate etapele procesului; asigurarea dreptului copiilor și elevilor la alimentație sănătoasă și echilibrată.
3. Organizarea procesului de alimentație în instituțiile de învățământ se axează pe următoarele principii:
 - se va respecta dreptul la sănătate a copilului/elevului.
 - se vor asigura condiții optime pentru organizarea alimentației echilibrate și sănătoase.
 - se vor consulta copiii, părinții despre mesele servite.
 - se vor alimenta toți copiii de la treapta gimnazială I-IV
 - se vor respecta cerințele sanitaro-igienice.
 - se va forma deprinderea și cultura alimentației sănătoase la copii și elevi, precum și a eticii de consum alimentar.
 - elevii vor fi însoțiți la masă de diriginți, conform orarului.

Reguli de însoțire a copilului spre și de la școală

- Elevii, îndeosebi clasa I sunt aduși la școală de părinți sau rudele care nu au atins vârsta de 70 ani.

- Când un copil nu se prezintă la lecții și cadrele didactice nu sunt anunțate, sunt contactați telefonic părinții.
- Dacă un copil și-a uitat acasă un manual, un lucru, nu a venit îmbrăcat conform regulilor școlii, acesta rămâne la ore, dar mai târziu este anunțat părintele.
- Atunci când copilul s-a îmbolnăvit sau s-a întâmplat un accident în timpul aflării la școală, în primul rând este anunțată asistenta medicală pentru a stabili gradul de afectare a sănătății, apoi este contactat și părintele, care urmează să se prezinte de urgență la școală. În continuare urmează stabilirea circumstanțelor accidentului conform actelor în vigoare ANET.

Reguli de colaborare cu alte organizații, inclusiv utilizarea spațiilor Instituției

- Semnarea unui acord de colaborare cu instituția/ONG-ul respectiv, în care se va stipula despre prevederile PPC și respectarea ei.
- Vizite preavizate și coordonate cu directorul Instituției.
- Corelarea activității cu misiunea Instituției, Regulamentul de ordine interioară.
- Anunțarea scopului vizitei.
- Dreptul de a refuza activitatea propusă de instituția/ONG-ul respectiv, dacă contravene Politicii de protecție a copilului/valorilor promovate de instituție.
- Timpul de vizită/desfașurare a activităților va fi în afara orelor de studii.
- Activitățile se vor desfășura în prezența unui adult: profesor, psiholog, membru al administrației.
- Acordul oral/scriș pentru înregistrarea imaginilor foto și/sau video și utilizarea acestora.
- Materialele distribuite vor avea caracter cenzurat, nondiscriminatoriu, cu respectarea bunăstării copilului.

Evenimente speciale în cadrul Instituției și în afara acesteia (serate, discoteci, competiții sportive, excursii, delegarea la evenimente, activități comunitare, voluntariat) (ase vedea Anexa nr.8. Acordul informat al părinților pentru utilizarea imaginii copilului)

- Ținuta vestimentară urmează să fie conformă spațiului și timpului desfășurării evenimentului.
- Interzicerea consumului de alcool, tutun, droguri, participarea la jocurile de hazard (noroc);
- Să deterioreze bunurile și patrimoniul instituției;
- Să profaneze simbolurile naționale și/sau ale organizațiilor internaționale.
- Interzicerea participării la acțiuni politice și de protest ce afectează activitatea instituției și frecventarea orelor de curs.

- Interzicerea blocării căilor de acces în instituție; introducerea în perimetrul instituției de orice tipuri de arme, instrumente, petarde, etc., care prin acțiunea lor pot afecta integritatea fizică și psihică a colectivului de elevi/elevilor, a personalului instituției; să posede și să distribuie informații cu caracter obscene, pornografice.
- Să nu utilizeze un limbaj vulgar/necenzurat/ agresiv la adresa colegilor, personalului instituției.
- Să se respecte normele stabilite: punctualitate - activitatea să se înceapă la ora stabilită și participanții să se prezinte la ora indicate.
- Participanții să își asume îndeplinirea responsabilităților, dând dovadă de seriozitate și atitudine respectuoasă față de tematică.
- Dozarea strictă a timpului pentru activitate.
- Anunțarea părinților despre participarea elevului la activitățile extracurriculare/excursii prin semnarea de către părinte a unui acord.
- Stabilirea unor reguli clare în timpul activităților, de exemplu: anunțăm un adult unde plecăm: la baie, în clasă, scopul plecării de la eveniment (dacă este în clasă), cât durează etc.
- Accesul persoanelor străine este strict interzis.
- Monitorizarea și observarea copiilor de către profesori, părinți.
- Implicarea voluntarilor (elevii claselor superioare, în baza acordului liber) în organizarea și monitorizarea respectării regulilor stabilite. În cazul încălcării regulilor se va anunța imediat un adult.
- Se interzice organizarea activităților/probelor ce au ca scop denigrarea unei persoane/unui grup de elevi în bază de gen, religie, dizabilitate, statut social etc.
- Participarea reprezentanților părinților în cadrul activităților extrașcolare.

Biblioteca

- Cărțile vor fi propuse de către bibliotecară conform particularităților de vârstă.
- Monitorizarea spațiului bibliotecii de către bibliotecar.
- Stabilirea programelor de control sau filtre pentru calculatorul din bibliotecă.
- Telefonul mobil este în regim silențios.

Anexe la Politica de protecție a copilului

Anexa nr. 1: Acte normative

1. Codul Educației nr. 152 din 17 iulie 2014;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro#)

2. Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139010&lang=ro#)

3. Legea nr. 30 din 07 martie 2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133289&lang=ro#)

4. Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144823&lang=ro#)

5. Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 270 din 08 aprilie 2014;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=18619&lang=ro)

6. Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016- 2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1106 din 03 octombrie 2016;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=95476&lang=ro)

7. Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 77 din 22 februarie 2013;

(sursa:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/procedura_de_organizare_institutiunala_si_de_interventie_a_lucratorilor_institutiilor_de_invatamant_in_cazurile_de_abuz_neglijare_exploatare_trafic

[al_copilului.pdf\)](#)

8. Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ preuniversitar în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 858 din 23 august 2013;

(sursa:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/7._ordin_me_858_23.08.2013_metodologie_procedura_ro.pdf)

9. Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 970 din 11 octombrie 2013;

(sursa: https://mecc.gov.md/sites/default/files/o970din_11_10_13_standarde_spc_0.pdf)

10. Fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului, aprobată prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Ministerul Sănătății nr. 153/1043/1042/293 din 08 octombrie 2014;

(sursa:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/fisa_de_sesizare_a_cazului_suspect_de_violenta_neglijare_exploatare_si_trafic_al_copilului.pdf)

11. Indicatorii de monitorizare a aplicării Procedurii de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului și a Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobați prin Ordinul Ministerului Educației nr. 1049 din 10 octombrie 2014;

(sursa: https://mecc.gov.md/sites/default/files/anexa_ordin_1049_indicatori_rom.pdf)

12. Regulamentul privind comunicarea între instituțiile de învățământ și mass-media în cazurile care se referă la copii, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 60 din 07 februarie 2014;

(sursa: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_60_2014.pdf)

13. Codul de etică al cadrului didactic, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 861 din 07 septembrie 2015;

(sursa: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143875&lang=ro#)

14. Standardele pentru Protecția și siguranța copiilor/elevilor în mediul online, ordinul MECC nr. 985, din 07.10.2022.

(sursa: <https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin aprobare sso 2022 0.pdf>)

Anexa nr. 2: Definiția, formele de violență, semnele, indicatorii

În conformitate cu Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți; Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie; Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobate prin Hotărârea Guvernului Nr. 270 din 08.04.2014:

copil-victimă - copil, căruia, prin acțiuni sau inacțiuni i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale ca rezultat al violenței, neglijării, exploatării, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale, traficului;

revictimizare - proces repetat de victimizare, care apare ca rezultat al intervenției neadecvate din partea instituțiilor sau specialiștilor în privința copiilor victime ale violenței, neglijării, exploatării, traficului;

violență împotriva copilului - forme de rele tratamente aplicate de către părinți/reprezentanții legali/ persoana în grija căreia se află copilul sau de către orice altă persoană, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea sau moralitatea, care includ următoarele tipuri de violență;

violență fizică - vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, înfrângere, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar;

violență sexuală - orice violență cu caracter sexual sau orice conduită sexuală ilegală, hărțuirea sexuală; orice conduită sexuală nedorită, impusă; obligarea practicării prostituției; orice comportament sexual ilegal în raport cu copilul, inclusiv prin mângâieri, sărutări, pozare a copilului și prin alte atingeri nedorite cu tentă sexuală; alte acțiuni cu efect similar;

violență psihologică - impunere a voinței sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune și de suferință psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, șantaj, distrugere demonstrativă a obiectelor, prin amenințări verbale, prin afișare ostentativă a armelor sau prin lovire a animalelor domestice; impunere a izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere a realizării profesionale, interzicere a frecventării instituției de învățământ; deposizare de acte de identitate; privare intenționată de acces la informație; alte acțiuni cu efect similar;

violență spirituală - subestimare sau diminuare a importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, prin interzicere, limitare, luare în derâdere sau pedepsire a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase; impunere a unui sistem de valori personal inacceptabile, alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

violență economică - privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile copilului; interzicere a dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; refuz de a susține material copilul; impunere la munci grele și nocive în detrimentul sănătății, alte acțiuni cu efect similar;

neglijarea copilului - omisiunea sau ignorarea voluntară sau involuntară a responsabilităților privind creșterea și educarea copilului, fapt care pune în pericol dezvoltarea lui fizică, mintală, spirituală, morală sau socială, integritatea lui corporală, sănătatea lui fizică sau psihică. Neglijarea poate lua următoarele forme;

- a) *neglijare alimentară* - privarea copilului de hrană sau malnutriția acestuia;
- b) *neglijare vestimentară* - lipsa de îmbrăcăminte și/sau de încălțăminte, în special a celor necesare pentru perioada rece a anului;
- c) *neglijare a igienei* - nerespectarea normelor generale de igienă personală, condiții de locuit insalubre, care amenință viața sau sănătatea copilului;
- d) *neglijare medicală* - lipsa ori refuzul îngrijirilor medicale necesare pentru protecția vieții, integrității corporale și a sănătății copilului, neadresarea la medici în cazuri de urgență;
- e) *neglijare educațională* - refuzul încadrării copilului într-o instituție școlară, neșcolarizarea copilului;

- f) *neglijare emoțională* - ignorarea problemelor psiho-emoționale ale copilului;
- g) *neglijare în supraveghere* - punerea sau lăsarea copilului în condiții ori circumstanțe în care lipsa de supraveghere poate conduce la îmbolnăvirea copilului, traumatismul copilului, exploatarea copilului sau decesul acestuia;

exploatarea prin muncă a copilului - munca ce prin natura sa sau prin condițiile în care se exercită este susceptibilă de a dăuna sănătății, securității sau stării morale a copilului;

trafic de copii - recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil în scop de exploatare, chiar dacă aceste acțiuni nu se realizează cu aplicarea vreunui din mijloacele de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau de situație de vulnerabilitate ori prin darea sau primirea de bani ori de beneficii de orice gen pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane, în scopul exploatării acesteia. *Semnele abuzului, neglijării, exploatării copilului după tipul de abuz* - rareori un indicator este o dovadă concludentă că un copil a fost traumatizat. În cele mai multe cazuri, copiii prezintă un grup de indicatori comportamentali și fizici.

Semnele abuzului, neglijării, exploatării copilului, după tipul de abuz

Tipul de violență	Indicatori fizici	Indicatori psiho-comportamentali

Abuz fizic	- Leziuni (echimoze, tăieturi, arsuri, urme de mușcături, fracturi, etc.) care nu sunt în concordanță cu explicația oferită (ex.: echimoză extinsă pe o anumită zonă); - Prezența mai multor leziuni într-o perioadă de timp; - Orice echimoză pe corpul copilului; - Leziuni faciale la copiii preșcolari (ex.: tăieturi, echimoze, răni etc.); - Leziuni incompatibile cu vârsta și dezvoltarea copilului.	- Nu-și poate aminti cum au apărut leziunile sau oferă o explicație inconsecventă; - Frică de adulți sau nedorință de a merge acasă, absenteism școlar; - Se poate ghemui sau eschiva dacă este atins în mod neașteptat; - Poate afișa o privire lipsită de expresie sau rece; - Extrem de agresiv sau de retras; - Poartă mâneci lungi pe timp calduros pentru a ascunde leziunile; - Extrem de ascultător/supus, trist, plânge frecvent.
--------------------------	--	--

Abuz emoțional	- Enurezisul și/sau diaree care nu au origine medicală; - Plângeri psihosomatice frecvente: dureri de cap, greață, dureri abdominale; - Copilul nu reușește să se dezvolte.	- Izolare sau agresivitate extremă, schimbări ale stărilor de spirit; - Prea ascultător; prea bine- manierat, prea îngrijit și curat; - Comportament demonstrativ (în scopul atragerii atenției); - Afișează o inhibare extremă în timpul jocului; - Relații proaste cu semenii; - Depresii severe, tentative de suicid; - Fuga de acasă; - Își cere scuze în mod constant.
Abuz sexual	- Prurit neobișnuit sau excesiv în zona genitală sau anală; - Lenjerie de corp ruptă, pătată sau însângerată (poate fi observată când copilul merge la baie); - Sarcină sau boală venerică; - Leziuni în zonele vaginale sau anale (ex.: echimoze, umflături sau infecții). În timp ce indicatorii abuzului sexual de mai sus nu sunt concludenți, unul sau mai mulți ar putea fi un semn că copilul are nevoie de ajutor.	- Jocuri sexuale nepotrivite vârstei, cu jucării, cu sine însuși, cu alții (ex.: replicarea actelor sexuale explicite); - Desene sexuale explicite și/sau descrieri nepotrivite vârstei; - Cunoștințe sexuale bizare, sofisticate sau neobișnuite; - Promiscuitate; Prostituție; - Comportamente seducătoare; - Teama de domiciliu, teama excesivă față de bărbați sau femei; - Depresii.

Anexa 8. Fișă de analiză a lecției (Model)

Neglijare	- Abandon; - Necesități medicale/stomatologice ne supravegheate; - Lipsa substanțială de supraveghere; - Foame, haine necorespunzătoare, igienă precară.	- Afîșează în mod regulat oboseală, sau apatie, adoarme la ore; - Fură alimente sau cere mâncare de la colegii de clasă; - Raportează că niciun îngrijitor nu este acasă; - Absenteism frecvent/întârzieri.
-----------	--	---